

# FOMENT

PREUS DE SUSCRIPCIÓ

REUS. . Ptes. 1'50 al mes

Fera. . . &gt; 4'50 trimestre

Extranger. . . 9'

BIBLIOTECA PÚBLICA

TAR Número solt 5 cèntims

Anunci a preus convenionals

Portaveu oficial en les comarques tarragonines, del partit d'Unió Federal Nacionalista Republicana

ANY VIII.

REUS, divendres 13 de Juny de 1913

Núm. 137

## GRAN HOTEL DE LONDRES

ESTABLIMENT DE PRIMER ORDRE

LEXOSSES HABITACIONS

QUARTO DE BANY I DUTXA

\*\*\*\*\*  
AGUSTI CASANOVAS

Cotxes a tots els trens → Plaça de Prim - REUS ← Telefon núm. 28

SALO DE LECTURA, PIANO I VISITES

SERVEI DE GRAN LLUIMENT

PER A BANQUETS

## MUNDIAL PALACE

COBERTS DESDE 3'50. - RESTAURANT INSTALAT FRENT AL MONUMENT DE COLON. - TELEFON 763. - BARCELONA

Tots els dies de 12 a 3 concerts. — Els divendres plat del dia sopa BOUILLEBAISSE. Dissapte menú corrent i vegetarià. — Gran menjador per a 500 comensals. — Esplèndida il·luminació. — Servei esmerat. — Cuina selecta. — Perruqueria i banys.

### La situació política

#### Hi ha crisi o no hi ha crisi?

La confusió és la característica de l'actual període de la política espanyola. Aquesta confusió s'ha accentuat enormement al plantejar-se en el Senat el conflicte de les Mancomunitats, arribant al seu comble en el dia d'ans d'ahir. Es tal aqueixa confusió que, després de llegir els telegrames de Madrid, un hom ha de preguntar-se: "Hi ha crisi o no hi ha crisi?" En realitat no ho sabem. Per motiu de la crisi se van suspender uns d'ahir les sessions en les dues Cambres del Parlament. Però a darrera hora de la tarda, el president del Consell de ministres afirmava que no hi havia tal crisi.

Els detalls d'aqueixa crisi original deixen veure, emperò, la trama de lo succeït. Tal com s'havia anunciat, havent tingut majoria al Senat el comte de Romanones, aquest presenta al rei els decrets admetent les dimissions a en Montero Ríos i els seus amics. El rei va firmar els decrets i ratificà al ministeri la seva confiança. Fins aquí la victòria de Romanones no podia ésser més grossa. Probablement, alguns ministres no's creien que l'aconseguís i suposaven que'l comte tornaria de La Granja amb els decrets sense firma. Al veure quel President no havia ensopagat en el camí de La Granja, decidiren fer-li la traveta. Però el comte de Romanones, a manca d'altres condicions, és home astut. I tot fa creure que està realitzant en els presents moments una jugada propia d'home que la sabi llarga. Ell té a la butxaca les dimissions de tots els ministres, però encara

no ha presentat la seva al rei, i és possible que segons el resultat de l'entrevista queahir devia celebrar amb el monarca no l'arribi a presentar formalment. En aquest cas seguiria en el poder, amb llibertat plena, per a substituir als ministres dimissionaris que li vulguin crear entrebancs. Tenim per segur que és aquest el plan del comte. Li sortirà bé? No és pas segur, però és molt possible que sí.

En tals tancions, el comte de Romanones s'hauria salvat i hauria assegurat per tot l'estiu la seva estada en el poder. Però hauria salvat alhora el projecte de Mancomunitats? Això ja és més dubtós.

Ha declarat el president del Consell que, desde la votació de dimarts, el projecte de Mancomunitats és, no ja qüestió de govern, sinó qüestió de partit, que queda per tant incorporat al programa del partit liberal. Cal agrair-li aqueixa categòrica declaració, que compromet per sempre, més al comte de Romanones.

Però després de la present crisi o lo que sigui, se fa més difícil encara que'l projecte s'aprovi definitivament abans de tancar-se les Corts. Hi ha qui diu que aquestes no tornaran ja obrir-se fins passat l'estiu i afageix que això entra en els plans del comte de Romanones.

En aquest cas, tindriem un nou ajornament del projecte de Mancomunitats. La discussió d'aquest no podrà ésser reresa fins a la tardor. I ningú és capaç de preveure els esdeveniments polítics que d'aquí allà se produiran.

stant la la vida i l'obra de l'eminente fil de Leipzig. No cal que diguem que nostre sincer aplaudiment s'ajunta als que durant aquests dies han rebut tots els organitzadors, directors i executants dels magnes concerts, i no cal dir que sentim una prògona admiració per l'obra del Ricard Wagner. Més creient-ho oportú, plau-nos traduir la página finima que sobre'l gran artista ha escrit Mme. Judith Gautier, i que publica una important revista francesa.

«Aquell jori, jo estava convidada a Tribschen, pel dinar de les dagues. Pel llag com de costum, un barquer va conduir-me a la punta del promontori i sense trobar a ningú, pel jardi vaig pujar fins a la casa. La porta-finestra era tota oberta, i des del llindar vaig oir uns dolços acords que venien del petit santuari on el mestre treballava... No gosant respirar m'asseguí al seti de més aprop, extremadament emocionada, pertorbada, fins amb cert esglai: seria indiscret, potser sacrilegi, sorprendre així el sagrat misteri? No obstant, quina felicitat més rara, sentir a Wagner componer!... Immòbil, sense parlar, amb reculliment jo escoltava...

«Lo que sentia me semblava d'una suavitat incomparable; com un encadenament d'accords, molt lents, qui semblaven eixir d'una arpa; una harmonia llunyanya misteriosa, sobre natural... Més tard, vaig saber que era'l primer troc de la evocació d'Erda per Wotan, en el tercer acte «Siegfried», quan la decessa pàlida, closos els ulls, coberta de roses, puja de les profunditats de la terra.

«Es feu el silenci i Wagner aparegué entre's places sedoses de la cortina. Tenia el posat sencera, el rostre auriolat de cabells blancs, i els seus ulls projectaven un raig més lluminós que de costum. I'm vegé clavada a ma cadira.

«—Ah, era-ho aquí! digné, quieta com una imatge, car no vos he sentit.

«—Oh, mestre, quina por i quin èxtasi, he tingut!... Sorprendre a Déu en sa creació!

«Vos ho he dit altres vegades, no cal esser tant entusiasta! — va contestarme rient. — Es perjudicial a la salut.

«—Al contrari, l'esser-ho fa viure el doble!...

«Veja entrat... Venia a veure lo net que treballava.

«Una flira bastant forta d'extracte de roses blanques flotava en la capella, enllumenada per la claror del jori, tamisada per la verdor del jardi. Els lloacs d'algun libres relinien en aquell març d'on el reial amic semblava seguir-vos amb l'esguard màgic dels seus ulls de blau polar. Cap desordre damunt del piano; fulls grans de paper per música, escrivint la majoria, tapen a troços, el fons palisandre. Lo quel mestre acabava de compondre es escrit amb llapis, amb una escrivura molt fina, molt neta.

— Ho recopio a ploma, me diu. M'agrada que siga ben clar. Quan m'equivo, me poso furios.

• Liegeixo a dalt d'una pàgina recopiada: «Siegfried», tercer acte.

— Veieu, dia Wagner, ting de tornar a començar aquí, he fet un gorgot...

— I m'enseanya en la primera pàgina de la falla, tres respades.

— Què esdevindrà aquest preciós pa-

per?

— Voleu saber-ho? me diu endevinant ma curiositat.

— Oh, sí...

• Llavors prenent una ploma, el data en el marge. Es el maravellós preludi del tercer acte de «Siegfried», abans de l'evocació de Erda. Està escrit en tres ratlles amb indicacions instrumentals i esmenes fetes amb llapis. No coneix encara tota la beatat que amaguen aquestes pàgines, de quina possessió estic joiosa...

L'hora del dinar es arribada i sento el riure dels infants. Ens cerquen, Galantament, Wagner m'ofereix el braç, i ens en anem al menjador...

zar-se i si això s'aconsegueix li oferim la nostra intel·ligència — diuen els reformistes. — Neguen amb aquestes paraules la primera de les finalitats de la Conjunció. I com que aqueixa afirmació entranya la possibilitat ineludible de governar tornant amb el partit conservador, els reformistes, negaven la segona de les finalitats conjuncionistes. Es fan monàrquies o al menys, per ara, deixen d'hostilitzar a la monarquia, i abandonen la Conjunció.

Nosaltres mai com ara, en aquestes hores bojes de desercions, de baixos governamentalismes, d'ofertes no gaire pulcres de cooperacions, sentim en la nostra ànima una fe catòniana per la República i un orgull de sentir-nos pulcres i forts, en mig de desercions que prenen un aire de jocs de famelles vanitoses.

### Congrés internacional de cases barates

En setembre de 1913, tindrà lloc a La Haya (Schéveningen) dit Congrés.

Programa de les qüestions: I. «Millora de les habitacions rurals. — Se demana un resum de lo que s'ha fet en cada país per a la millora de les habitacions en les cases de camp, mencionant el venciment de les disposicions legals regulant la matèria. Després una apreciació dels medis aplicats al·liçonada per l'experiència, i una indicació dels complements o de les modificacions que podrien ésser necessàries en la legislació o la pràctica.

Es necessari distingir:

- Les habitacions que son de propietat de l'ocupant;
- Les que son proporcionades pels empresaris;
- Les que son llogades per altres persones que les esmentades en la b).

També és necessari tenir compte de la necessitat, en certes casos, el terreny per l'agricultura, la cultura dels horts en la proximitat de l'habitació.

La qüestió del crèdit als propietaris que s'ocupen per la milloració o reconstrucció de llur habitació, mereix un estudi especial.

Se comprometen els informadors a donar compte, sobre tot, dels fets i dates estadístiques. I a fer un resum breu de llurs conclusions.

II. «Milloració i enderrocs de les habitacions malsanes. — Què s'ha en cada país amb motiu:

- De les habitacions malsanes;
- De les habitacions malsanes que no poden ésser millorades (expropiació, prohibició d'habitació);
- En particular de l'expropiació per zones dels barris malsanes?

Quines són les mides que s'apliquen

## DE WAGNER

L'Associació Wagneriana, junta amb l'Orfeó Català, acaben de donar en la capital catalana uns festivals, amb motiu del primer centenari del naixement del genial músic alemany; uns concerts que han erudit l'atenció del món enter

en aquests dos casos, baix el punt de vista:

- a) Dels propietaris (adelants en cas de milloració, indemnitzacions en cas d'expropiació, de prohibició d'habitació);
- b) Dels ocupants (mides preses per a procurar-los-hi hostatge, sense o amb l'ajuda financeria del Municipi).

Si les habitacions són construïdes per als antics ocupants, pel Municipi o amb la seva ajuda, és tal vegada vora de les habitacions destruïdes? A quant són fixades els lloguers? Aquestes habitacions són de caràcter profitós i de duració per aquella a qui estan destinades?

Si no s'han construït per aquestes persones, per què no s'ha fet? Per una via indirecta, s'ha sentit l'apoi financer del Municipi, s'ha procurat que aquestes persones tinguin habitacions a llur disposició? O bé s'ha creut innecessari l'ocupar-se'n especialment. En aquest cas, per quines raons? I, sobre tot, els fets que han justificat aquesta opinió?

La llei sots-net als Municipis obligatories disposicions en vista de les indicacions abans fetes?

El Govern contribueix als gastos ocasionats per les mesures exposades?

Quines són les ensenyances que s'poden treure de les comprovacions fetes en cada país?

Els comprometen els informants a donar compte, «sobre tot, dels fets i dels dades estadístiques», i a fer un resum breu de llurs conclusions.

III. «Cases excessivament habitades. — Què s'entén en cada país per habitació massa habitada?»

En particular, la definició de les habitacions excessivament habitades és determinada per la llei o pels reglaments locals?

Quines són les disposicions que s'han pres en cada país per a combatre-ho?

Quines són les autoritats que han establegit aquestes disposicions?

Quins mides s'executen per aquestes disposicions i amb quins resultats? I si no s'fa, per quina raó?

Ha sigut necessari ocupar-se, com a continuació, de l'aplicació de les disposicions contra l'habitació massa ocupada, de procurar les habitacions corresponents a les famílies nombroses?

En què consisteixen aquestes darreres disposicions?

Cóm, en aquesta matèria, és necessari, a la llum de l'experiència, apreciar en cada país la legislació i la pràctica?

Els comprometen els informants a donar compte, sobre tot, dels fets i dels dades estadístiques, i a fer un resum breu de llurs conclusions?

IV. «Reglamentació legal de l'extensió de les poblacions. — En cada país són autoritzats els Municipis a establir plànols d'extensió i arreglar la formació de barris nous?

Els Municipis són obligats a establir plans d'extensió? Si és que sí, en quins casos existeix aquesta obligació i qui ne són les comunitacions de la llei?

Quins són els extrems regulats pel plànol d'extensió?

Què és lo que pot fer el Municipi en favor de la valoració en explotació dels terrenys? (expropiació i repartició amb canvi de divisions).

El propietari del terreny té'l dret de explotació, encara que subjectant-se al plànol d'extensió?

Té'l dret d'obtenir un plànol d'extensió per a son terreny en cas de que encara no hagi sigut fet? De quina manera són arreglades aquelles matèries?

La llei estableix regles relatives als terrenys per a edificar que són propietat del Municipi?

Es necessari d'apreciar, a la llum de la experiència, la legislació i la pràctica de cada país?

Els comprometen els informants a donar compte, «sobre tot, dels fets i dades estadístiques» i a fer un resum breu de llurs conclusions.

V. «Resultats respecte a l'habitació durant els darrers anys. — Es demana un resum breu i complet dels resultats que s'han obtingut en cada país respecte a l'habitació durant els darrers anys, resum relacionat amb el que han presentat a Viena en el Congrés internacional, en 1910, sobre aquest mateix fi.

Els deu esmentar en aquest resum, en

primer lloc, les mides que la llei i els poders públics han establert referents al problema de l'habitació; després lo que s'ha fet com empreses d'interès públic amb relació a les habitacions i, per últim, lo que s'ha realitzat respecte a la construcció i explotació directe d'habitacions pels Municipis i altres poders públics.

Els comprometen els anunciant a donar compte, «sobre tot, dels fets i dades estadístiques».

## Reformes Socials

La Junta local de Reformes Socials celebrà reunio el dia 9 de l'actual donant-se compte dels següents assumptes:

Reclamació de l'oficial sacerdot Joan Calvet Carré sobre abono de jornals, solucionada per l'Arcaldia.

Inauguració de la Sucursal de la Caja d'Estalvis i de Pensions per a la Vileta establerta en el carrer de Llovera.

Ofici al senyor jutge aprop el resultat obtingut pels Consells de Conciliació en aquesta ciutat.

R. O. Governació 5 maig dictant regles i plaços per a l'inscripció d'Associacions al Cens de societats encomanat a l'Institut de Reformes Socials.

Consulta feta al mateix relativa a data reial ordre.

Solució de les vagues de boters, del taller de don Gabriel Ferrater, i la de minadors, solucionades per negociacions directes entre patrons i obrers.

Peticions fetes al Govern per la classe obrera en el miting celebrat el primer de maig, Festa del Treball.

Anunci de declaració de vaga d'oficials fusters per al dia 16 de l'actual si abans de dita data no obtenen del gremi patronal l'aument de dos rals diaris que tenen sollicitat des de febrer d'últim. S'informaren dos expedients de denúncia sobre infracció del descans dominical, aconsellant l'apercibiment.

S'accedí a la petició dels fabricants de gaseoses i begudes refrescants, per a que's faci extensiva la concessió que disfruten d'exèrcit temporal del descans dominical durant els mesos de la estació calorosa als demés fabricants del mateix article.

Queda sobre la taula una petició d'un fabricant relativa a la jornada nocturna de treball.

Se designà una comissió per a procurar una solució a la reclamació formulada contra tres patrons hotelers sobre obrers no associats.

Se tractà de la conveniència de constituir de nou el Tribunal Industrial en aquest partit amb arreglo a les disposicions vigents.

Se designà la comissió inspectora que ha d'exercir les seves funcions fins al pròxim mes d'agost inclusiu i de la qual ne formen part els vocals obrers senyors Vergés i Carbonell.

Se denuncià a l'Arcaldia que's dependent de cafès, bars, i establiments anàlegs, així com algunes obrers conductors de carros no disfrutuen del descans dominical o setmanal. L'Arcaldia oferí ocupar-se de dit assumpte i donà seguidament per acabada la sessió.

## ESPECTACLES

### TEATRO CIRCO

Gran concert per l'orquestra de l'Associació de Música da Camera de Barcelona, per al dia 14 de juny de 1913.—Director, Josep Babentos.—37 professors.

### PROGRAMA

Serenata en sol. Mozart Allegro.

Andante.

Menuetto.

Bondo.

II

Le Delage. Saint Saens

(Violinista, senyor Bross.)

Melodies Escoceses. Gilson.

Les fleurs de la forest.

Les deux matin de mai.

Grieg.

III

Ultima primavera. Grieg.

Siciliana. Boccherini.

Allegretto. Haendel.

Dances hongares núms. 6 i 5. Brahms.

A dos quarts de 10.

P R E U S Pessetes

Proscenis platea amb 4 entrades. 10.—

Id. principals amb 4 id. . 8.—

Palcos platea amb 4 id. . , 10.—

Id. principals amb 4 id. . 6.—

Butaca platea amb entrada. . , 2.—

Circular platea i 1.r pis amb id. 1.30

Entrada general. 0.52

L'impost del timbre a càrrec del públic.

Se reben encàrrecs de localitats en la Administració del Teatre Circo.

**SALE REUS**

Escollides sessions de cinematograf tots els dijous, dissabtes i dies festius.

Avui divendres, dues extraordinaries sessions, projectant-se interessants pel·lícules d'art i d'actualitat, entre elles «Amor que mata» i «La culpa d'un pare.

## Informació Local

### Joventut Nacionalista Republicana

D'acord amb l'article 16 del reglament se convoca assamblea general ordinaria per a diumenge que ve, dia 15 del corrent, a les 5 de la tarda.

Reus 7 de juny de 1913.—Pel C. D.—El Secretari, Manuel Domingo.

Pel gran nombre d'estejants i aficionats de la «Cazadora» que acudeixen al tret de colom que se celebra en les veïnes platges de Salou els diumenges a la tarda, la Companyia Reusense de Tramvies, a partir del proper diumenge dia 15 dels corrents, a més dels trens ordinaris posarà en circulació fins nou avis, el tren descendent núm. 44 que sortirà de Reus (arraval Robuster) a les 19.14 i el tren ascendent núm. 43 que sortirà de Salou a les 20.

Els agricultors i propietaris de Riudcanyes estan alarmats davant una enfermetat desconeguda que s'ha presentat en les vinyes americanes d'aquell terme municipal i que ataca als ceps per medi d'un cuc, segons sembla, que se apodera de les arrels i soques, havent-se ja mort algunes mils de dits ceps.

PER A LLOGAR: Magatzems, cobert i pati

Carme alt, cantonada a Sant Llorenç. Informarán en la mateixa casa.

Dijous de Lleida:

«S'han declarat en vaga mil obrers ocupats en les obres que la Companyia Energia Elèctrica de Catalunya executa en Torre de Capdella. Demanen que se li millori l'alimentació. Per a dit punt ha sortit el tinent coronel de la guardia civil.

—A Utxess també s'han declarat en vaga dos mil operaris de La Canadiense. La guardia civil se concentra a l'objecte d'evitar incidents desagradables.

El corresponent en aquesta ciutat del diari barceloní «La Vanguardia» telegrafia la següent notícia que traduim:

«Sembla que existeix el propòsit entre alguns regidors, seguint lo que's ve fent en altres poblacions, d'estudiar la possibilitat de fer realitzar excursions o visites artístiques i recreatives, als nois i noies asilats en la Casa municipal de Beneficència, a fi d'infiltrar-los hi el major grau de cultura possible, dintre de llurs condicions, i amb moderats gastos per a l'ferari municipal.

—A Utxess també s'han declarat en vaga dos mil operaris de La Canadiense. La guardia civil se concentra a l'objecte d'evitar incidents desagradables.

El corresponent en aquesta ciutat del diari barceloní «La Vanguardia» telegrafia la següent notícia que traduim:

«Sembla que existeix el propòsit entre alguns regidors, seguint lo que's ve fent en altres poblacions, d'estudiar la possibilitat de fer realitzar excursions o visites artístiques i recreatives, als nois i noies asilats en la Casa municipal de Beneficència, a fi d'infiltrar-los hi el major grau de cultura possible, dintre de llurs condicions, i amb moderats gastos per a l'ferari municipal.

—A Utxess també s'han declarat en vaga dos mil operaris de La Canadiense. La guardia civil se concentra a l'objecte d'evitar incidents desagradables.

El corresponent en aquesta ciutat del diari barceloní «La Vanguardia» telegrafia la següent notícia que traduim:

«Sembla que existeix el propòsit entre alguns regidors, seguint lo que's ve fent en altres poblacions, d'estudiar la possibilitat de fer realitzar excursions o visites artístiques i recreatives, als nois i noies asilats en la Casa municipal de Beneficència, a fi d'infiltrar-los hi el major grau de cultura possible, dintre de llurs condicions, i amb moderats gastos per a l'ferari municipal.

—A Utxess també s'han declarat en vaga dos mil operaris de La Canadiense. La guardia civil se concentra a l'objecte d'evitar incidents desagradables.

El corresponent en aquesta ciutat del diari barceloní «La Vanguardia» telegrafia la següent notícia que traduim:

«Sembla que existeix el propòsit entre alguns regidors, seguint lo que's ve fent en altres poblacions, d'estudiar la possibilitat de fer realitzar excursions o visites artístiques i recreatives, als nois i noies asilats en la Casa municipal de Beneficència, a fi d'infiltrar-los hi el major grau de cultura possible, dintre de llurs condicions, i amb moderats gastos per a l'ferari municipal.

—A Utxess també s'han declarat en vaga dos mil operaris de La Canadiense. La guardia civil se concentra a l'objecte d'evitar incidents desagradables.

El corresponent en aquesta ciutat del diari barceloní «La Vanguardia» telegrafia la següent notícia que traduim:

«Sembla que existeix el propòsit entre alguns regidors, seguint lo que's ve fent en altres poblacions, d'estudiar la possibilitat de fer realitzar excursions o visites artístiques i recreatives, als nois i noies asilats en la Casa municipal de Beneficència, a fi d'infiltrar-los hi el major grau de cultura possible, dintre de llurs condicions, i amb moderats gastos per a l'ferari municipal.

—A Utxess també s'han declarat en vaga dos mil operaris de La Canadiense. La guardia civil se concentra a l'objecte d'evitar incidents desagradables.

El corresponent en aquesta ciutat del diari barceloní «La Vanguardia» telegrafia la següent notícia que traduim:

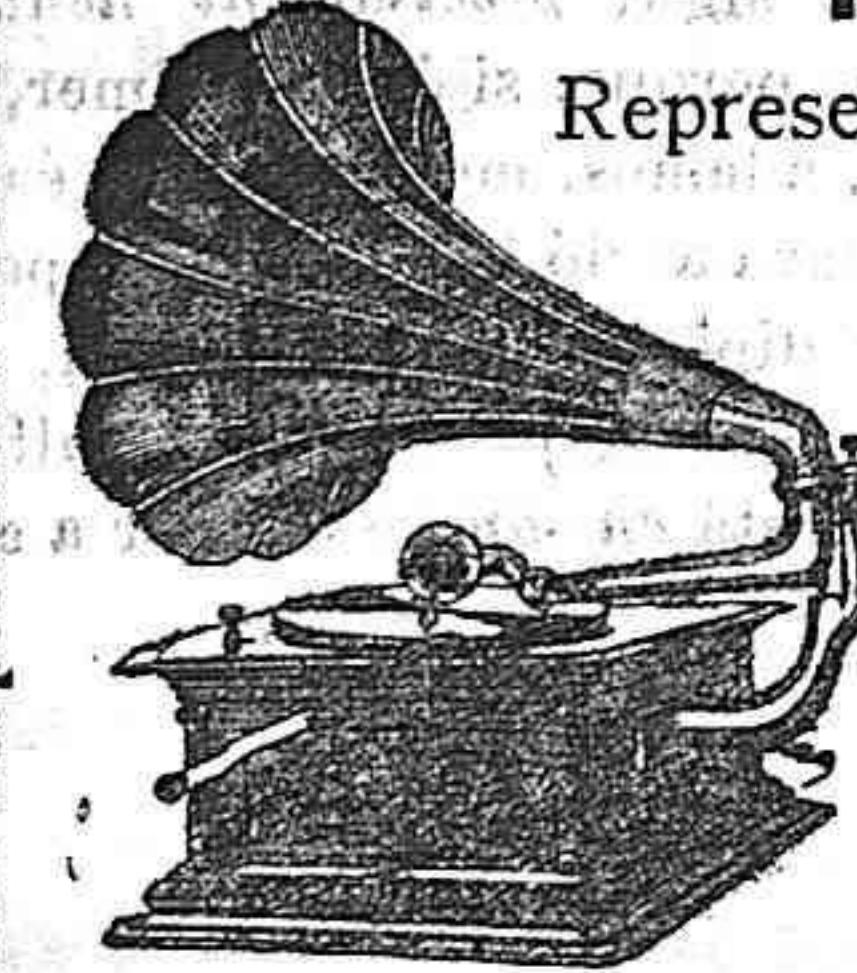
«Sembla que existeix el propòsit entre alguns regidors, seguint lo que's ve fent en altres poblacions, d'estudiar la possibilitat de fer realitzar excursions o visites artístiques i recreatives, als nois i noies asilats en la Casa municipal de Beneficència, a fi d'infiltrar-los hi el major grau de cultura possible, dintre de llurs condicions, i amb moderats gastos per a l'ferari municipal.

—A Utxess també s'han declarat en vaga dos mil operaris de La Canadiense. La guardia civil se concentra a l'objecte d'evitar incidents desagradables.

El corresponent en aquesta ciutat del diari barceloní «La Vanguardia» telegrafia la següent notícia que traduim:

Dipòsit de Rellojeria.—Rellogets de  
mitxaca i despertadors des de 2'90 p.

## Companyia Francesa del Gramophone



Representació i dipòsit: R. Perpiñá, Major, 22.—REUS  
Despatx: 24, pral.

Exit colossal dels cèlebres artistes

### TITTA RUFFO i CARUSO

en discs Gramophone.

Avis important.—La paraula *Gramophone* la tenim registrada en la Convenció de Berna amb el número 2.151, i perseguirem amb tot el rigor de la llei al que faci us indegit d'ella.

## Informació comercial diaria per a FOMENT

### Preus corrents del dia d'ahir

#### Cereals y llegums

Blat.—Aragó superior a 19'50 ptes. los 55 kilos.
> mitjà a 18'50 >
> horta a 17'50 >
> Comarca a —>
Ordi.—Aragó a —> quarta.
> Estranger a 10'75 >
> Comarca a 11'50 >
Meresch.—Aragó a —>
> Comarca a —>
> Estranger a 19'50 > los 100 kilos.
Fave.—Comarca a 15'—> quarta.
Favons.—Comarca a —>
> Andalusia a —>
> Estranger a 30'—> los 100 kilos.
Burdanyes.—Comarca a 16'—>
Fesols.—Comarca a —>
> Urgell a —>
Erores a 28 rals quinta.
Situació del mercat. Sostingut.

#### Farines y despulles

Farina de 1.ª a 44'— ptes sach de 100 kilos

> redona a 42 id. id.

> 2.ª R. a 37'—id. id.

> 2.ª B. a 31'—id. id.

Farineta a 19'— ptes lo sach de 70 kilos.

Tercerilla a 13'—id. lo sach de 60 id.

Trits a 27 rals lo sach, en segons del seu contingut.

Sego a 23 id.

Situació del mercat. Sostingut en farina. Fermeza en segó i farineta.

#### Ametlles

Mollar en crosta a 63'— ptes. sac 50 Kgs.
Esperassa 1.ª en gra a 135'— > qq. 41.600
> 2.ª a 132'50 >
Comú del país a 130'— >
> d'Aragó a 130'— >
Llargueta a 135'— >
Planeta a —>

Situació del mercat. Encalmat.

#### Avellanes

Garrabella a 52'— ptes. sac 58'4 kilos.
Propietari negreta a 49'50 >
> embarc a 46'— >
En gra 1.ª a 79'— > quinta 41'600
Id. 2.ª a 78'— >

Situació del mercat. Encalmat.

#### Espirits

Destilats a vapor de 95 a 96 grans a 130 pts.
Id. indistintos de 94 a 95 >
Rectificat de 96 a 97 > a 130 >
Desnaturalitat de 88 a 90 >

Situació del mercat. Segueix dominant la calma en aquest ram, sostenint-se's preus però no fabricant-se vi.

#### Vins

Negre superior de 6.12 a 7.12 rals grau.
Id. corrent de 6 a 6.12 id.
Blanc superior de 6.12 a 7.12 id.
Id. corrent de 6.12 a 7 id. el qual es fa així.
Resat de 6.12 a 7 id.

Mistesa—Negra de 50 a 55 ptes. carga magnol.

Blanca de 48 a 52 id. STAYFAY 80

Granatxa de 50 a 55 id.

Moscatell de 60 a 65 id.

Situació del mercat. La disminució de negocis que com tots els anys té lloc en aquesta època, continua notant-se certa fluyetat en les cotacions, operants poc.

Los pès nous d'Aragó y del Camp son molt defectuosos y cincats valen de 17 a 18 pessetes los 15 kg., los nous d'Urgell valen de 17 a 18 pessetes los 15 kg., los dolents o són d'olives de terra y de 22 a 25 ptes. los superiors.

Pesca salada

Bacallà Norneg (nova pesquera) a 56

pessetes els 40 k. (Bilbao) escassos

arribos amb tendència a l'alça.

S'espera sobre'l 20 del corrent el

primer vapor directe. Segons notícies d'origen aquesta costera ha ren-

dit un 25 per 100 de minva en la

de l'any anterior.

Islandia. Agotades les existències.

Els pocs arribos de bacallà inver-

nat arribats a Barcelona en caixes

i fards de 50 k. s'han venut a 60

SENSE aquesta marca



l'aparrell NO és un "Gramophone".

Catàlegs gratis

Exit colossal dels cèlebres artistes

### TITTA RUFFO i CARUSO

en discs Gramophone.

Avis important.—La paraula *Gramophone* la tenim registrada en la Convenció de Berna amb el número 2.151, i perseguirem amb tot el rigor de la llei al que faci us indegit d'ella.

## Borrás-Dentista

Aprovat per la Facultat de Medicina de Madrid

Plassa Constitució (Mercadal), 13, 1.º, 2.º - REUS

Mètode nou i sens dolor per a el tractament de les dents.—Dents artificials sense paladar, ganxos ni ressorts deixant el paladar enterament lliure.—Construcció de dentadures de tots sistemes.—Especialitat amb extraccions sense dolor i corones d'or i porcelana.

### Preus econòmics

Consulta: A Mora d'Ebre els dijous primer i tercer de cada mes. Gratuita de 12 a 1 tots els dies excepte'ls dijous i dies festius

## LA HIDRAULICA REUSENSE

de EMILI AULÉS

### Gran fàbrica de mosaics hidràulics

Aquesta fàbrica compta a més d'una infinita varietat de dibuixos en grans existències de rajoles, lo que li permet poguer servir el gener en immillorables condicions de duració i permanència dels colors.

Preus sense competència.—Camí de Riudoms, 3.-Reus

## Sastrería LA FAMA

Arraval baix de Jesús, 12. - Reus

El dueny d'aquest establiment, posa en coneixement del públic, trobar-se assurtit de tota mena de genres de les últimes novetats per a la vinent temporada d'estiu.

### A l'alcans de totes les fortunes

Venda de trajes a preus mòdics al comptat i a placos, per 2'50 pessetes setmanals, pot adquirir-se un hermos trafo. —Visiteu la Sastrería LA FAMA i quedareu convenuts de tot lo abans referit.

ARRAVAL BAIX JESÚS, 12.-REUS

## Sidral "Teixidó"

(Nom patentisat)

Se serveix en els bars Esquella, París i Gisbert

¿Volèu apagar la sed?

¿Volèu menjar a gust?

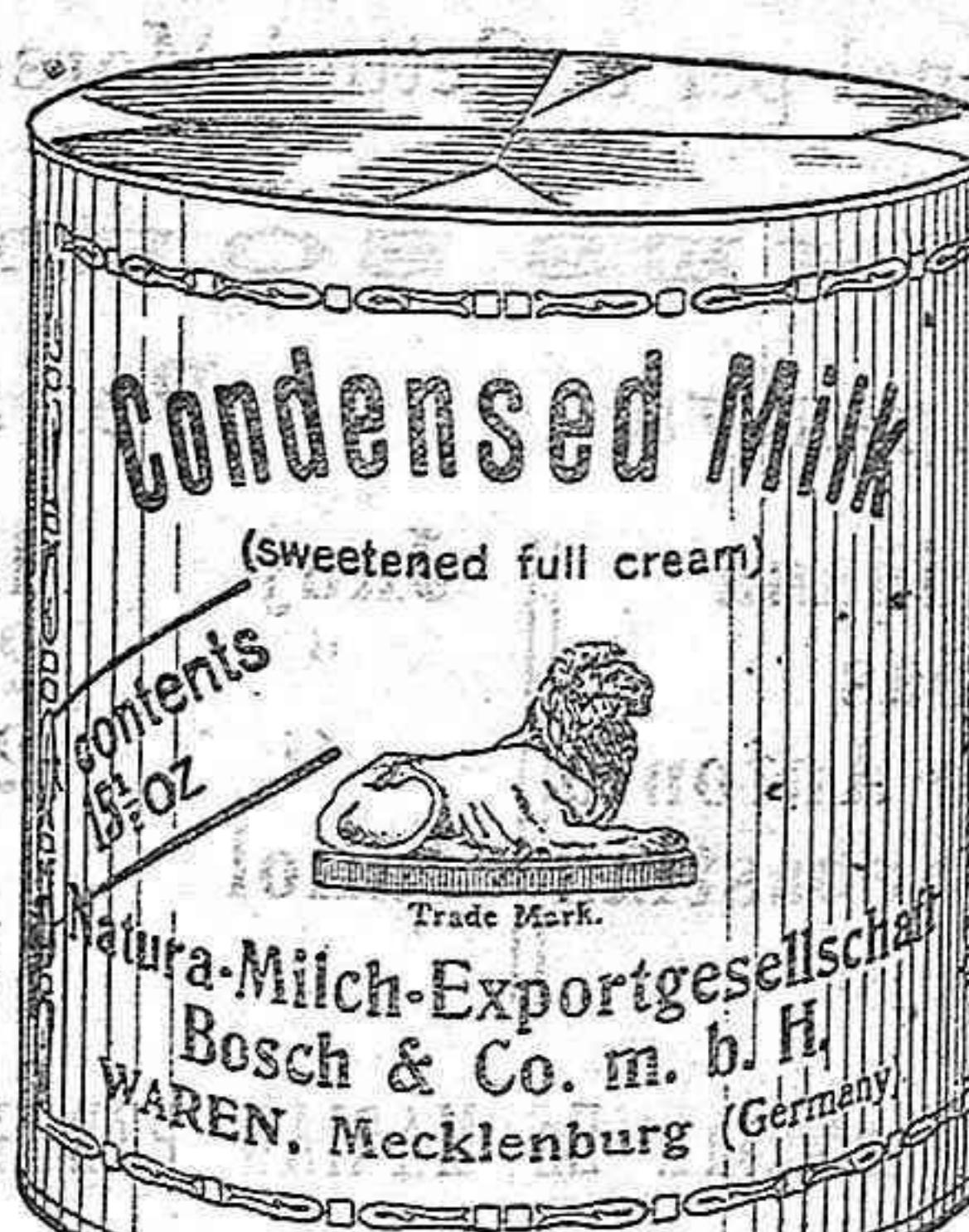
¿Volèu digerir bé?

### PRENEU EL SIDRAL ELEGÍTIM

Es refrescant, aperitiu, antivòmit i desinfectant gàstric-intestinal. Per la seva pureza i efectes, supera a totes les magnesies estrangeres, i és indispensable als estinejants, viatjants i excursionistes.

Dipòsit a Reus: CASA ESQUELLA. Plaça de Prim, 3.

Tot SIDRAL que no procedeixi d'aquest dipòsit i no sigui servit en vasos de la casa Teixidó, ES UNA FALSIFICACIÓ.



### Llet condensada

#### Marca Lleó

Aquesta llet que és munyida solsament de les millors vagues, és homogenitzada i esterilitzada per un procediment del tota seguretat i baix l'inspecció de les primeres autoritats científiques.

Es absolutament pura i l'única que conté tota la nit, és completament lliure de gérmenes mórbits i de fermentació, conservant el seu bon sabor en tots els climes i encara que sigui guardada indefinidament.

L'única que's recomana per als malalts i la cría dels nens.

Se ven en les millors drogueries i establiments de comestibles.

## ESCOLA MILITAR "PRIM"

Donotea, 1, pral. (enfront de la Fleca).-REUS

S'adverteix, que en el present any, deuen rebre l'instrucció militar que preve la llei per a obtenir reducció del temps de servei en files, no tant sols els joves del reemplaç de 1913 que han pagat quota militar, sinó que també deuen rebre-la els de 1914 que tinguir el propòsit de pagar dita quota i els del cupo d'instrucció (abans excedents de cupo) de 1912, els que amb arreglo a l'article 261 capítol XX de la llei de recrutament han d'esser cridats en l'any actual.

### MATRÍCULA OBERTA TOT L'ANY

Classes especials per als residents fora de la localitat.—Consulta gratuita de tot lo que's refereix al Servei Militar Obligatori.

Per a informes i matrícules:

REUS.-Plaça del Quartel, (Pabelló), núm. 3, 2.º, I.ª  
de 15 a 17 els dies feiners i de 11 a 13 els festius.

## Ferrocarrils

Servi que regeix des del dia 1 de Setembre de 1912

De Reus a Barcelona

Surt a les 4'30 per Vilanova y arriba 8'12  
Vilafranca 8'37 (m)  
9'22 (h)  
8'40 13'27 (z)  
14'13 17'40 (c)  
17'16 20'34

Plaça de Prim (saló llampia bofes) i en el seu domicili: Hestalets, n.º 26, tercer.  
IMP. SANJUAN GERMANS.—REUS

# ALS VITICULTORS.

parteix amb dificultat, és necessària una cantitat major de sulfat per a produir els mateixos efectes i és freqüent l'obstrucció dels pulveritzadors quedant en el fons dels recipients la major part del sulfat fet, per l'exèrcit de calç massa insoluble. Precisa recórrer al reactiu per a determinar, sense molesties ni gastos, quan la barreja de la solució de sulfat de coure amb l'aigua de calç, està en son punt i per a això romanem el PAPER REACTIU SERRA de resultats excel·lents i preu infim.

Es de suma conveniència que'l caldo bordell que prepara el viticultor per a combatre les malalties criptogàiques sigui precisament neutre. La preparació no ha d'ésser ni àcida, ni bàsica; perque, si és lo primer, ataca les fulles del cep cremant-les i com resulta, ademés, molt soluble, és fàcilment arrastrada per les plujes i és nula la seva acció benèfica. Si, pel contrari, és excessivament bàsica, aleshores se deposita amb rapidesa, se re-

## MANERA D'EMPLEAR EL PAPER REACTIU SERRA

Quan s'hagi tirat en la solució de sulfat de coure, una cantitat prudencial d'aigua de calç, se sumergeix en la barreja una tira de paper reactiu. Si aquest, permaneix blanc, és que no hi ha encara prou calç i se n'hi va afegint fins que, al sumergir-lo de nou, adquiereixi el paper un color fort vermell.

CADA LLIBRET VAL 25 CÉNTIMS

## FARMACIA SERRA

ARRAVAL DE SANTA AGNA, 80

**REUS**

## VIDRES PLANS

VIDAL GERMANS I C.

Martí Napolitá (Alcañiz), 7

**REUS**

**I BARRA i C.** Stat. en Cmta.  
**SEVILLA**

## LÍNIA REGULAR DE GRANS VAPORS

Tots els dijous sortida fixa del port de Tarragona per a Valencia, Alacant, Cartagena, Almeria, Málaga, Cádiz (admetent càrrega per a Ayamonte i Isla Cristina, Huelva, Sevilla, Vigo, Villagarcía-Carril Corunya, Ferrol, Avilés, Santander, Bilbao, Pasajes i San Sebastián).—Servei ràpid eventual per a Galicia i Nort d'Espanya amb escales a Valencia, Alacant, Málaga, Sevilla, Vigo, Corunya, Santander i Bilbao, empleant solsament 14 dies en el viatge. —S'expedeix coneixement directe per Larca i Sant Esteve Pravia amb trasport al vapor "Luarea núm. 3", i per a Dunkerque als vapors de la Companyia Francesa "Dennis i d'Anzin".

Viatges extraordinaris a Palma de Mallorca

Únic servei fixe i setmanal per a Cette i Marsella tots els divendres

### PROXIMES SORTIDES

Per a la Costa d'Espanya

Juny	12 Vapor Cabo Torriñana
19	" Peñas
" 26	" San Antonio
Juliol	3 " S. Sebastián
" 10	" Quejo

Per a Cette i Marsella

Juny	13 Vapor Cabo San Antonio
" 20	" San Sebastián
" 27	" Quejo
Juliol	4 " Oropesa
" 11	" San Martín

Per a més informes, al consignatari a Tarragona: En MARIAN PEREZ. - Real, núm. 32. - Telefón núm. 45

## DESCUBRIMIENTO SENSACIONAL

Curación radical de todas las enfermedades de la piel, de las llagas de las piernas y del artrítismo, reumatismo, gota, dolores, etc., por medio del

Tratamiento de L. RICHELET



Antes de la curación



Después de 15 días del tratamiento

Hemos señalado ya a los lectores de nuestro periódico, el Deescubrimiento sensacional del Sr. RICHELET (farmacéutico-químico) su Sedan (Francia), en lo concerniente a las enfermedades de la piel y de la sangre. A continuación indiamos las afecciones que más particularmente son curadas por este prodigioso tratamiento:

Eczemas, herpes, impétigos, acnes, sarpullidos, prurigos, rojeces, sarpullidos farináceos, psoriasis, sycosis de la barba, comezones, enfermedades del cuello cabeludo, afecciones de la nariz y oídos, llagas y eczemas varicosas de las piernas, enfermedades sifilíticas.

La curación es igualmente segura en los trastornos de la circulación en el hombre y en la mujer, y en el artrítismo, reumatismo, gota, dolores, etc.

JAMAS HA HABIDO UN DESACIERTO.

Este maravilloso tratamiento, ejerce su acción tanto en el punto donde se localiza el mal como en la sangre, que la deja completamente purificada y regenerada.

El tratamiento de L. Richelet se encuentra en todas las buenas farmacias y droguerías de España, Canarias y Baleares.

Pídase hoy mismo un folleto ilustrado en lengua española al autor Sr. RICHELET, al depositario general en España D. FRANCISCO LOYARTE, droguería, calle San Martín 33, SAN SEBASTIAN, y será remitido gratuitamente.

L. RICHELET, 13, rue Gambetta, SEDAN (Francia)

DEPÓSITO GENERAL Y VENTA.—Droguería de D. Francisco Loyarte, calle de San Ignacio de Loyola, 9, San Sebastián.

Venta en Reus.—A. PUNYED LLOBERAS, calle Llovera, 47.—ANTONIO SERRA

Arrabal de Santa Ana, 80.

Associació Mutua de Segurs sobre la Vida, legalment constituida amb arreglo a la llei de 14 de maig de 1908, per lo tant intervenguda i fiscalitzada per l'Estat.

**REUS. L'unió fa la força**



# EL BRUCH

Domicili social: Concepció, 14.

Fi de l'Associació.—L'Associació EL BRUCH, permet crear i constituir un dot per als fills, una herència per a la família i en particular un capital per a matrimonis que pensem en el dia de demà en que la soletat d'un dels dos pot causar-los la miseria.

Els sol·licitants deuen tenir en compte que sols abonant en els quatre primers mesos del seu ingress una mòdica cantitat per a gastos d'administració, podrán assegurar un capital de 1.000 a 50.000 pessetes a base del verdader mutualisme.

TOTS PER A UN. UN PER A TOTS

Pólices pagades fins a la fetxa 12, havent desembolsat 235'70 i cobrant els seus hereders 4.744'00 pessetes. Quotes assegurades 1.293, formant un Capital inscrit de 1.293.000 ptes.

La correspondencia al Director General don **A. Bieló Baldrich**

(Anunci aprovat per la Comisaria General de Segurs).